

Gjør kloke valg Norge rundt

AKTUELT I FORENINGEN

VILDE BAUGSTØ

vilde.baugsto@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Å spre budskapet i «Gjør kloke valg»-kampanjen er viktig. Derfor reiser talspersonene for kampanjen land og strand for å informere.

TURNÉ: Ketil Størdal foreleser om «Gjør kloke valg» til en fullsatt sal på St. Olavs hospital i Trondheim. Foto: Anne-Lene Molland.

Gjør kloke valg-kampanjen, som Legeforeningen står bak, skal redusere overbehandling og overdiagnostisering som øker risikoen for belastning, skader og komplikasjoner.

Etter at Gjør kloke valg ble lansert på Lovisenberg sykehus i september, har talspersonene for kampanjen, Hege Ihle-Hansen og Ketil Størdal, vært på Norgesturné og spredt budskapet.

– Vi ønsker at både helsepersonell og befolkningen skal bli oppmerksomme på hva overdiagnostikk og overbehandling er og kan føre til, at det er så vanlig og hvorfor det skjer, forklarer Hege Ihle-Hansen.

Godt mottatt

Så langt har hun og Ketil Størdal har vært i Bergen, Bodø, Trondheim, Stavanger og Kristiansund.

– Jeg har også vært på radiologenes høstmøte og møte for idrettsmedisinere, i tillegg til at jeg skal til Tromsø nå i januar, supplerer Ihle-Hansen.

Hun forteller at de har blitt godt mottatt alle stedene de har vært og at temaet vekker engasjement.

– Dette er noe vi alle har kjent på og de fleste syns det er på tide å snakke om det. Jeg treffer mange kloke folk som er opptatt av Gjør kloke valg. Dette har gitt gode refleksjoner og samtaler, spesielt med yngre kolleger, sier Ihle-Hansen.

Hun påpeker at flere samtidig er opptatt av underbehandling og feilbehandling og ønsker dette bedre kommunisert.

– Selv om mange støtter kampanjen, er flere usikre på hvordan gjøre noe med det i den kliniske hverdagen og hvordan vi skal måle om kampanjen virker, sier hun.

Involvere pasientene

Nettopp pasientinvolvering fikk også Ketil Størdal spørsmål om da han holdt foredrag om Gjør kloke valg under det årlige seminaret for lokalforeningene i Legeforeningen. Lokalforeningsmedlemmene påpekte blant annet at det kunne sitte langt inne for pasientene å stille spørsmål ved om behandlingen de fikk virkelig var nødvendig.

– Det er en endring som kommer til å ta tid, helt klart, og derfor er det viktig at vi er godt synlig på venterom hos fastlegen med blant annet brosjyrer og plakater. Vi må nå skape plattformen, grunnlaget og forståelsen for Gjør kloke valg. Derfor er vi blant annet på turné nå, der vi informerer om kampanjen, svarer Størdal og la til at det også skal iverksettes et eget opplegg for allmennlegene etter hvert.

Flere i lokalforeningene påpekte at det også var viktig å vite at kampanjen var fundamentert i resten av helsevesenet.

– Vi har fått god oppbakking fra helseministeren og Helse- og omsorgsdepartementet. Det er viktig at vi holdet trykket oppe også på dette området, sa Størdal.

Han viste også til at helsemyndighetene er opptatt av å få ned den uforklarlige forskjellen i behandling som finnes mellom sykehus, og at Gjør kloke valg har som mål å bidra til dette. Hege Ihle-Hansen mener de kan få til enda flere møter med befolkningen.

– Vi kan være mer tilgjengelige i dialogen. Og så kan vi være modigere i våre egne fagmiljøer og komme med tydeligere anbefalinger, sier hun.

Gjør kloke valg

- En kampanje fra Legeforeningen som skal redusere overbehandling og overdiagnostikk.
 - Bygger på et globalt initiativ «The Choosing Wisely Campaign» som er lansert i over 20 land.
 - Kampanjen har også som mål å få ned de uforklarlige variasjonene i behandling mellom norske sykehus.
 - Gjennom grundig dialog og samarbeid skal lege og pasient sammen komme frem til de kloke valgene.
 - Kampanjen inviterer pasienten til å stille konkrete spørsmål til legen om behandlingen.
-
-

Publisert: 14. januar 2019. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.